

NEDERZETTING UIT DE IJZERTIJD OP HET INDUSTRIETERREIN TE WEBBEKOM

In de herfst van 1980 werden voor de verdere uitbouw van het industrieterrein van de Intercommunale Interleuven te Webbekom (Diest) grondwerken uitgevoerd. In afwachting van een volledige nivellering werd over een grote oppervlakte al de teeltlaag en de bovenste bodemlagen afgeschraapt. Na deze werken bleven

Fig. 18. Situatiekaart.

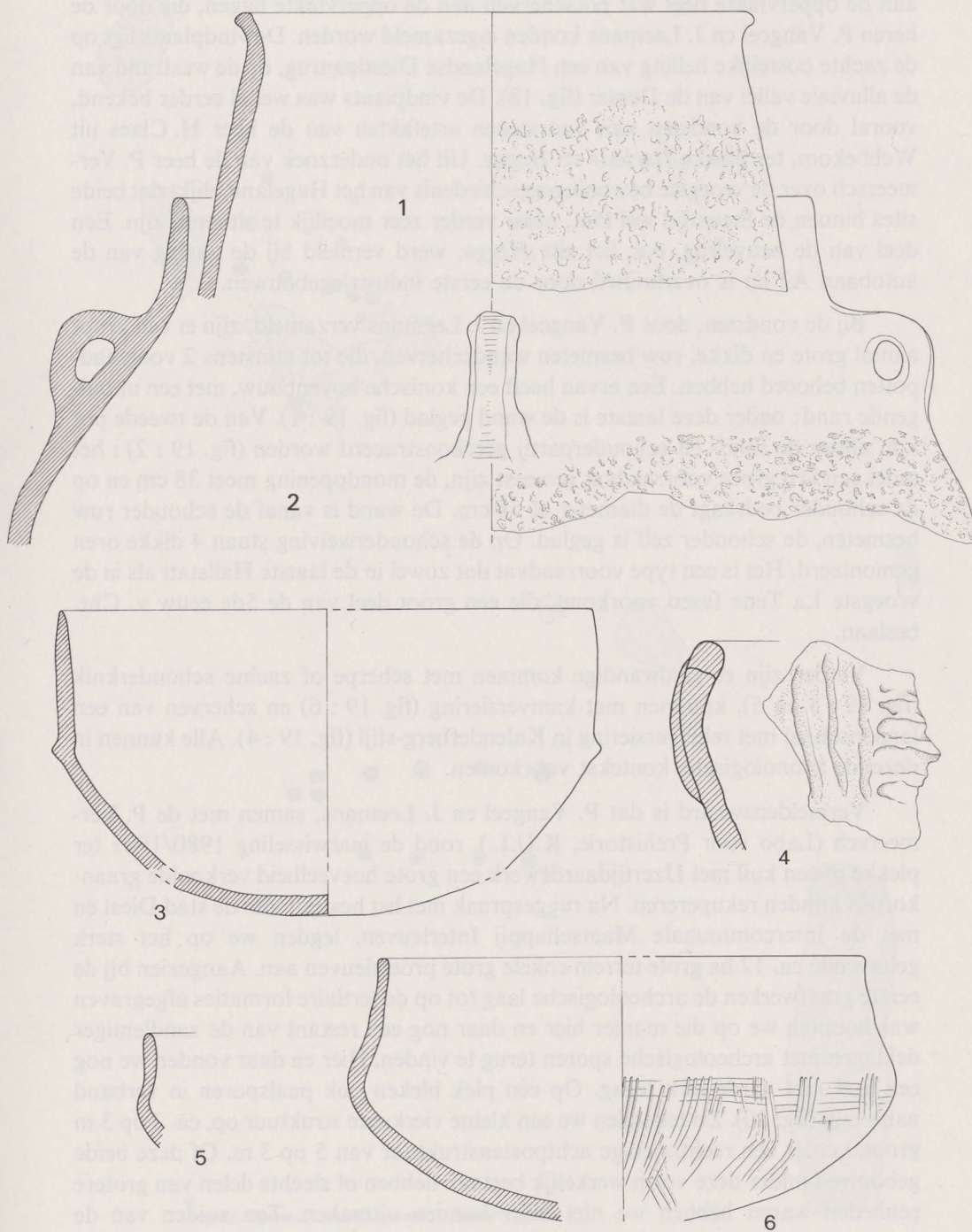

Fig. 19. Aardewerk. S. 1/4 (nrs. 1-2) en 1/3 (nrs. 3-6).

aan de oppervlakte heel wat potscherven aan de oppervlakte liggen, die door de heren P. Vangeel en J. Leemans konden ingezameld worden. De vindplaats ligt op de zachte oostelijke helling van een Hagelandse Diestiaanrug, op de westrand van de alluviale vallei van de Demer (fig. 18). De vindplaats was wel al eerder bekend, vooral door de vondsten van vuurstenen artefakten van de heer H. Claes uit Webbekom, ter plekke *Itselaar* en *Hegge*. Uit het onderzoek van de heer P. Vermeersch over de vroegste bewoningsgeschiedenis van het Hageland blijkt dat beide sites binnen de Steentijd wel laat, maar verder zeer moeilijk te situeren zijn. Een deel van de heuvelrug, o.a. het site *Hegge*, werd vernield bij de aanleg van de autobaan A2 en is overbouwd door de eerste industriegebouwen.

Bij de vondsten, door P. Vangeel en J. Leemans verzameld, zijn er een groot aantal grote en dikke, ruw besmeten wandscherven, die tot minstens 2 voorraadpotten behoord hebben. Een ervan heeft een konische bovenbouw, met een uitbuijgende rand; onder deze laatste is de wand geglad (fig. 19 : 1). Van de tweede pot kon alleen de rand- en schouderpartij gerekonstrueerd worden (fig. 19 : 2) : het moet een vrij groot voorraadvat geweest zijn, de mondopening meet 38 cm en op de schouder bedraagt de diameter al 58 cm. De wand is vanaf de schouder ruw besmeten, de schouder zelf is geglad. Op de schouderwielving staan 4 dikke oren gemonteerd. Het is een type voorraadvat dat zowel in de laatste Hallstatt als in de vroegste La Tène fasen voorkomt, die een groot deel van de 5de eeuw v. Chr. beslaan.

Verder zijn er gladwandige kommen met scherpe of zachte schouderknik (fig. 19 : 3 en 5), kommen met kamversiering (fig. 19 : 6) en scherven van een lappenschaal met reliëfversiering in Kalenderberg-stijl (fig. 19 : 4). Alle kunnen in dezelfde kronologische kontekst voorkomen.

Vermeldenswaard is dat P. Vangeel en J. Leemans, samen met de P. Vermeersch (Labo voor Prehistorie, K.U.L.), rond de jaarwisseling 1980/1981 ter plekke in een kuil met IJzertijdaardewerk een grote hoeveelheid verkoolde graankorrels konden rekupereren. Na ruggespraak met het bestuur van de stad Diest en met de Intercommunale Maatschappij Interleuven, legden we op het sterk gehavende ca. 12 ha grote terrein enkele grote proefsleuven aan. Aangezien bij de eerste graafwerken de archeologische laag tot op de tertiaire formaties afgegraven was hoopten we op die manier hier en daar nog een restant van de zandlemiger deklagen met archeologische sporen terug te vinden. Hier en daar vonden we nog een kuil met aardewerk terug. Op één plek bleken ook paalsporen in verband aanwezig (fig. 20). Zo tekenden we een kleine vierkante structuur op, ca. 3 op 3 m groot, verder een rechthoekige achtpostenstructuur van 5 op 3 m. Of deze beide gebouwen onder deze vorm werkelijk bestaan hebben of slechts delen van grotere eenheden waren hebben we niet meer kunnen uitmaken. Ten zuiden van de achtpostenbouw lag een 10 m lange en 3 m brede kuil, die aan beide uiteinden nog verder halfmaanvormig uitgegraven was.

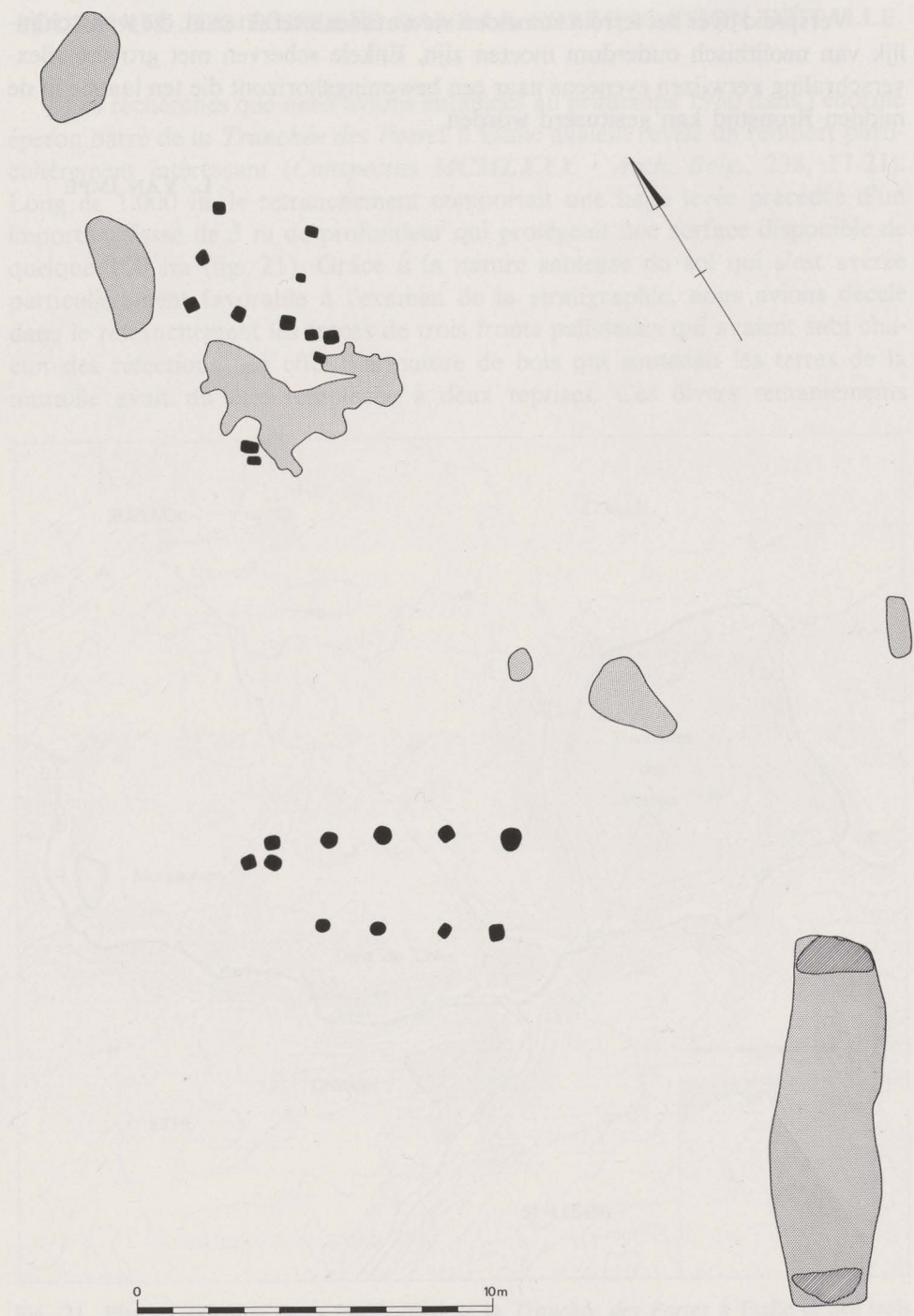

Fig. 20. Sporen van gebouwen in de IJzertijdnederzetting.

Verspreid over het terrein zamelden we wat silexartefakten in, die waarschijnlijk van neolithisch ouderdom moeten zijn. Enkele scherven met grovere silex-verschraling verwijzen eveneens naar een bewoningshorizont die ten laatste in de midden Bronstijd kan gesitueerd worden.

L. VAN IMPE

Bij de vondsten, door P. Vanghel en J. Leemans verzameld, zijn er een groot aantal grote en dikke, ruw besmeten wandscherven met verschillende voortrandpatronen behoevend hebben. Een ervan heeft een kromme wand met een afgeronde rand; onder deze laatste is de wand gegad (fig. 19: 1). Van de tweede kan men alleen de rand- en schouderpartij gereconstrueerd worden (fig. 19: 2); het moet een vrij groot voortrandpatronen geweest zijn, de schouderpartij meet 38 cm en op de schouder bedraagt de diameter al 36 cm. De wang is vanaf de schouder naar beneden, de schouder zelf is gegad. Op de schouderpartij staat 3 dikke waaierpunten. Het is een type voorwaarts dat zowel in de laatste Hallstatt als in de Wagris La Tène fase voorkomt; die een groot deel van de Nijl naar v. Chr. bestaan.

Verder zijn er gladwandige kommen met scherpe of radus schouderpartij (fig. 19: 3 en 4), kommen met kalversering (fig. 19: 5) en scherven van een leppenschale met radusvering in Kaalderberg stijl (fig. 19: 6). Alle kommen in dezelfde kronologische context verkregen.

Vermeldenswaard is dat P. Vanghel en J. Leemans, samen met de P. Vermeir en G. de Vries voor Prehistorie, K.L.L.L., rond de jaarwisseling 1967/1968 een onderzoek naar de IJzertijd op het terrein van de grote haven en de vesting van de stad Diest en de Intercommunale Maatschappij Interhaven, legden. We op het sterk afgegraven 12 ha groot terrein enkele grote ponskernen aan. Aangezien bij de aanpak van de archeologische laag tot op de laatste Romeinse afgraving was gekomen, we op die manier hier en daar nog een restant van de zandzinger dekkingslaag archeologische sporen terug te vinden. Hier en daar vonden we nog een stuk van aardewerk terug. Op een plek bleek een peeslepen in verband met de fig. 20). Zo ontdekten we een kleine vierkante structuur op een 3 op 3 m groot, onder een rechthoekige achtpostconstructie van 5 op 3 m. Of deze beide gebouwen onder deze vorm werkelijk bestaan hebben of slechts delen van grotere constructies waren hebben we niet meer kunnen vaststellen. Een aantal van de achtposten bouwde lag een 10 m lange en 3 m brede kuil, die aan beide zijden nog verder halfwaastvormig ingegraven was. Het is mogelijk dat de